

**BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME
KURUMU**

**BANKACILIK SEKTÖRÜ YENİDEN YAPILANDIRMA PROGRAMI
EYLEM PLANI**

25 Eylül 2001

BANKACILIK SEKTÖRÜ YENİDEN YAPILANDIRMA PROGRAMI EYLEM PLANI

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
I. Gözetim ve Denetim Çerçevesine İlişkin Düzenlemeler						
a-Sermaye Yeterliliği						
- Sermaye yeterliliği hesabında piyasa risklerinin Solo bazda dikkate alınması			1 Ocak 2002			10.02.2001 tarih ve 24314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik" ile bankaların faiz oranı riski, kur riski ve hisse senedi risklerinden oluşan piyasa risklerinin sermaye yeterliliği rasyosunun hesaplanmasına dahil edilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik, geçici 1 inci maddesi uyarınca 01.01.2002 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu konuda Türkiye Bankalar Birliği bünyesinde kurulu grupla düzenli toplantılar yapılmıştır. Diğer taraftan, piyasa risklerinin yakından takip edilebilmesine yönelik olarak, piyasa riski raporlama formatı üzerinde çalışmalar son aşamasına gelmiş olup en kısa zamanda bankalara gönderilecektir. Risk ölçüm modeli kullanan bankaların modellerinin onaylanma sürecine ilişkin olarak da bir kılavuz hazırlanmaktadır.
- Sermaye yeterliliği hesabında piyasa risklerinin Konsolide bazda dikkate alınması				1 Temmuz 2002		10.02.2001 tarih ve 24314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin" Geçici 1inci Maddesi uyarınca piyasa riskine maruz tutarın bankalarca konsolide esasa göre hazırlanarak sermaye yeterliliği standart oranına dahil edilmesine, 1 Temmuz 2002 tarihinden itibaren başlanacaktır. Geçiş süresi içinde konsolide mali tabloların hazırlanmasına ilişkin esaslarda yapılabilecek düzenlemelere paralel olarak sermaye yeterliliği rasyosunun konsolide bazda hesaplanmasına ilişkin ayarlamalar yapılacaktır.
- Bankaların minimum yüzde 8 olan yasal sermaye yeterliliği rasyosu yükümlülüklerini yerine getirmelerinin sağlanması						Sermaye yetersizliği bulunan bankalardan gerekli önlemleri zamanında almaları konusunda taahhüt mektupları alınmıştır. Bu mektupların takip ve uygulaması titizlikle yürütülmektedir.

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
b-Yabancı Para (YP) Pozisyonu						
- Bankaların YP açık pozisyonlarını kapatabilmek amacıyla kullandıkları enstrümanların (Structured Finance Product) belirlenmesine yönelik bir komite oluşturulması ve gerekirse bu tür enstrümanlardan kaynaklanan risklerin azaltılmasına yönelik yeni düzenlemeler getirilmesi						Ekim ayında komitenin kurulması, Aralık ayına kadar tespitlerin ve düzenleme ihtiyacının belirlenmesi planlanmaktadır.
- Konsolide YP pozisyon limitlerine, raporlama tarihleri arasındaki dönemlerde de uyulup uyulmadığının belirlenmesi amacıyla, gerektiğinde bankaların yurtdışı şube ve temsilcilikleri için yabancı denetim kurumları ile işbirliği içinde, yerinde denetimlerin yapılması						Bahreyn-Manama, Lüksemburg ve Malta'da 13 banka şubesi ve bir iştirak yerinde denetime tabi tutulmuş olup Hollanda'daki banka iştirakinin denetimi de halen devam etmektedir. Bu incelemelerde, YP pozisyonuna ilişkin rasyoların yasal sınırlar içinde kalması amacıyla yapılan işlemlerin uygunluğu da denetlenmektedir. Bu tür denetlemelere önümüzdeki dönemlerde de devam edilecektir.
c-Kredi Karşılıkları ve Kredi Limitleri						
- Yeni dolaylı kredi limitlerini yerine getirmeyen bankalar ile zamana bağlı eylem planları üzerinde anlaşma sağlanması ve anlaşmaların uygulanması	Ağustos 2001 (anlaşma)	Anlaşmanın takibi		Anlaşmanın takibi	Anlaşmanın takibi	
- Bankaların kötü alacaklarının ve reel sektörün yeniden yapılandırılması amacıyla uygulanması düşünülen İstanbul yaklaşımı çerçevesinde karşılıklara ilişkin yönetmelikte yapılabilecek değişikliklerin gözden geçirilmesi						

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
d- Repo İşlemleri						
-Repo işlemlerinin aşırı kullanımından kaynaklanan riskleri azaltmak amacıyla alınabilecek önlemler konusunda öneriler geliştirecek bir komitenin kurulması ve komite önerilerinin uygulanması						Komite Temmuz ayı sonunda çalışmalarını tamamlamış ve önerilerini içeren raporu ilgili Bakana sunmuştur. Bu öneriler çerçevesinde repo işlemleri üzerindeki stopaj oranı artırılmıştır.
-Repo işlemlerinin bilanço içine alınması			1 Ocak 2002			
e-Risk Yönetimi						
-Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemi oluşturmalarının sağlanması			1 Ocak 2002			08.02.2001 tarih ve 24312 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetimi Sistemleri Hakkında Yönetmelik" özellikle bankacılıkta yönetim ve risk kültürünün oluşturulması ve geliştirilmesi açısından önemli değişiklikler ve yenilikler getirmekte olup bankaların organizasyonel yapılarının Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Söz konusu Yönetmeliğe ilişkin olarak yapılacak alt düzenlemeler üzerinde çalışmalar devam etmekte olup, yıl sonuna kadar tamamlanması planlanmaktadır.

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
f-Muhasebe ve Dış Denetim						
-Muhasebe Uygulama Yönetmeliğinin yayımlanması						Yönetmeliğin Ocak 2002'de yayımlanması planlanmaktadır.
-Bankalar için Uluslararası Muhasebe Standartlarının eksiksiz bir biçimde uygulanmaya başlanması						
-Banka ve diğer mali kuruluşlar denetçilerine ilişkin lisans sisteminin gözden geçirilmesi						
-Bağımsız Denetim Kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esaslarının yeniden düzenlenmesi						Bu konudaki düzenlemeye ilişkin taslak tamamlanmış ve ilgili birimlerin görüşlerine sunulmuştur. Çalışmaların Kasım 2001'e kadar tamamlanması beklenmektedir.
-Bankaların iç ve dış denetimi önemsemelerinin ve bağımsız dış denetimler sırasında iç kontrol ve risk yönetimi sistemleri ile kredi portföyü ve piyasa risklerinin de incelenmesinin özendirilmesi						

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
g-Finansal Holdingler						
-Finansal holdinglerin oluşumu için yasal altyapının oluşturulması çerçevesinde vergi ve kurumsal düzenlemelerin gözden geçirilmesi; gerekli yasal ve kurumsal değişikliklerin yapılması ve finansal aktiviteler ile sınai faaliyetlerin ayrımının tamamlanması		Gözden geçirme		Gerekli değişikliklerin yapılması	Finansal ve sınai faaliyetlerin ayrılması	
-Finansal holdinglerin faaliyetlerinin konsolide gözetim ve denetiminin sağlanması						
h- BDDK'nın Denetim Faaliyetleri						
- Bankalar veya hakim ortakları tarafından kurulmuş olan off-shore bankaların sıkı denetim altına alınması						Bu işlemler için Hollanda, Malta, Lüksemburg, Bahreyn, Arnavutluk, Romanya, İsviçre ve İrlanda'ya Memorandum of Understanding (MoU) taslağı yollanmıştır. 17.9.2001 tarihinde BDDK ile KKTC Merkez Bankası, MoU anlaşmasını imzalamışlardır. Ekim 2001'den itibaren bankaların yerinde denetim çalışmalarına başlanacaktır.
- Bankaların yurtdışı şubelerinin de yerinde denetime tabi tutulması						Bahreyn-Manama, Lüksemburg ve Malta'da 13 banka şubesi ve bir iştirak yerinde denetime tabi tutulmuş olup Hollanda'daki bir banka iştirakinin denetimi de halen devam etmektedir.
-BDDK'nın yolsuzluk ve kara parayla mücadele bağlamında eğitim amaçlı projeler oluşturması						

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
i- Diğer						
-Mali işlemlere ilişkin vergi düzenlemelerinin gözden geçirilmesi ve ayırma neden olan tüm vergi düzenlemelerinin belirlenerek gerekli yasal değişikliklerin yapılması				Gözden geçirme	Değişikliklerin yapılması	
-Tüm mali sisteme yönelik etkin gözetim ve denetimin sağlanması ve gerekli görülürse gözetim ve denetim organlarının tek çatı altında toplanmasına yönelik çalışmaların yapılması				Ön hazırlıkların tamamlanması	Gerekli alt yapının tamamlanması	
-Takipteki alacakların daha hızlı ve etkin bir biçimde çözümlenmesi için iflas ve teminata el konulmasına ilişkin düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve gerekli yasal değişikliklerin yapılması; bu sürecin devamı olarak taşınır mallar kayıt sistemi oluşturulmasına yönelik bir plan hazırlanması						
- Belgelerin mikrofilm, mikrofiş şeklinde veya manyetik ortamlarda saklanabilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi						
II. TMSF Kapsamındaki Bankaların Çözülmesi ve Bankacılık Sisteminin Daha Sağlıklı Bir Yapıya Kavuşturulması						
a-TMSF kapsamındaki bankaların çözülmesi						
-Demirbank'ın Satışı	20 Eylül					Demirbank T.A.Ş.'nin hisselerinin HSCB Bank Plc'ye satışına ilişkin "Hisse Satış Sözleşmesi" 20 Eylül 2001 tarihinde imzalanmıştır. 31 Ekim 2001 tarihine kadar gerekli işlemlerin bitirilerek Demirbank HSCB Bank Plc'ye devredilecektir.
-Etibank ve İktisat Bankası Satış İhalelerinin Sonuçlandırılması	1 ve 15 Ekim					-Koç Holding A.Ş.'nin Etibank' için teklif verme süresi 1.10.2001 tarihine kadar uzatılmıştır. -Uni Credito Italiano SpA'nın İktisat Bankası için teklif verme süresi 15.10.2001 tarihine kadar uzatılmıştır.
-Sitebank Satış İhalesinin Sonuçlandırılması	17 Ekim					22.8.2001 tarihi itibariyle NovaBank S.A'nın Bankada inceleme yapmasına izin verilmiş ve teklif verme süresi 17.10.2001 tarihine kadar uzatılmıştır.
-Tarişbank, Bayındırbank, Kentbank ve EGS Bank'ın çözülmesi						Bu bankaların Fona devir tarihi itibariyle devir bilançolarının tamamlanması beklenmektedir.

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak 2002	Haziran 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibarıyla)
-Tahsilat Dairesinin bünyesindeki kötü alacakların üçüncü taraflara satış veya hızlandırılmış tasfiye yollarıyla çözümlenmesi						
-Tahsilat Dairesinin kötü varlıklarının çözümlenmesine yönelik bağlayıcı yasal süreler getirilmesi						
-75 milyar liranın üzerindeki tüm sorunlu kredilerin Tahsilat Dairesine aktarılmasının tamamlanması ve TMSF Tahsilat Dairesi ile kredi borçluları arasında ödeme planı yapılması ve bunun gerçekleşmemesi durumunda yasal işlem başlatılması ve 75 milyar liranın altındaki sorunlu kredilerin çözümü						75 milyar liranın üzerindeki 2.300 civarında dosya Tahsilat Dairesine aktarılmıştır. 75 milyar liranın altındaki dosyaların Fon bünyesine devranılmasına başlanmış ve şu ana kadar 2000 civarında kredi dosyası devralınmıştır. Çalışmalar devam etmektedir.
<i>b-Sektörün daha sağlıklı bir yapıya kavuşturulması</i>						
-Sermaye yetersizliği sorunu bulunan bankalardan alınan taahhüt mektuplarının uygulanmasının sağlanması veya gerekli önlemlerin alınması						Performans kriterlerini yerine getirmeyen bankalara her türlü müeyyide zamanında ve kararlılıkla uygulanmaktadır. Nitekim, sermaye artışı taahhütlerini yerine getirmeyen ve mali bünyesi bozulmuş olan 5 banka 10.7.2001 tarihinde TMSF kapsamına alınmıştır.
-Banka birleşmelerinin teşvik edilmesi, yabancı bankaların sisteme girişinin ve yabancılarla ortaklıkların önündeki engellerin kaldırılması						Banka birleşmelerini teşvik eden yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Yabancı bankaların piyasaya girişinin önündeki bürokratik ve diğer engellerin kaldırılmasına yönelik çalışmalar süratle devam etmektedir.
-TMSF bankalarının satış veya tasfiye yoluyla çözümlenmesi ve bu suretle sektörde fon kaynaklarının etkin kullanımının sağlanması ve etkinliğin artırılması						Toplam aktifler içinde yüzde 16, toplam mevduat içinde yüzde 15 paya sahip olan fon bankalarının çözümlenmesi ile birlikte özel bankaların kullanabilecekleri kaynaklar artacaktır. Bu gelişme, özel bankaların karlılıklarının artmasına ve fon ihtiyaçlarını karşılamak için yurtdışından borçlanmalarının azalmasına katkıda bulunacaktır.

	Eylül 2001	Aralık 2001	Ocak- Şubat 2002	Haziran – Eylül 2002	Aralık 2002	Mevcut Durum/Açıklama (25 Eylül 2001 itibariyle)
III. BDDK ve TMSF'nin Kurumsal Yapısının ve Kapasitesinin Güçlendirilmesine Yönelik Düzenlemeler						
a-BDDK'nın kurumsal yapısının ve kapasitesinin güçlendirilmesi						
-İnsan Kaynakları Politikalarının Oluşturulması (iş ve görev tanımları, norm pozisyonların tespiti, yurtiçi ve yurt dışı eğitim programları ve rotasyon usul ve esasları)						
-Yönetim Sürecinin İyileştirilmesi			Şubat 2002			
-Sorunlu bankalara yönelik özel birim kurulması ve sorunlu bankalarla ilgili olarak personelin kullanımı için anında müdahale stratejilerinin ve eylem planlarının geliştirilmesi						Bu konudaki çalışmalar devam etmektedir.
-Yeni Ortak Veri Tabanının Hizmete Girmesi; Etkin Gözetim ve Denetim Yöntem ve Araçlarının Geliştirilmesi				Eylül 2002		BDDK tarafından etkin gözetim ve denetim araçlarına ilişkin liste hazırlanmış olup, söz konusu araçların geliştirilmesi ve birimlerin kullanımına sunulması planlanmaktadır.
-Uygulama Usulleri ve Kullanım Kılavuzlarının Geliştirilmesi				31 Ağustos 2002		BDDK'nın görev alanı ile ilgili olarak, kullanılmakta olan inceleme rehberleri yurtdışı yerinde denetim otoritelerine ait inceleme rehberleri ile bankacılık tekniğine ve mevzuatına ilişkin olarak yurtdışı ve yurtiçi platformdaki gelişmeler dikkate alınarak gözden geçirilmektedir.
- BDDK Stratejik Planının uygulanmasına devam edilmesi ve tüm unsurları ile gerçekleştirilmesi						
b-TMSF'nin kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesi						
-TMSF'nin kurumsal kapasitesini güçlendirecek stratejik plan hazırlanması ve onaylanması						
▪ Organizasyon yapısının görev ve sorumlulukları net bir biçimde tanımlayacak çerçevede yeniden düzenlenmesi						
▪ Fondaki bankaların tasfiyeleri ve varlık yönetimleri için performans hedeflerinin belirlenmesi						
▪ İhtiyaç duyulması durumunda konuyla ilgili tecrübeli elemanlar alınması						
▪ TMSF'nin daha etkin bir tasfiye, tahsil ve varlık yönetimi sağlayabilmesi için merkezi bir bilgi yönetim sistemi kurulması						
-TMSF'nin idari ve mali özerkliğinin güçlendirilmesi						

